

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

28. desember 2006

Høring ny privatskolelov.

Generelt:

Vi ser positivt på at en ønsker å øke brukervennligheten, og vi setter pris på muligheten til å bli hørt.

6. Lovens tittel.

Det nevnes at begrepet "frittstående" er et verdiladet begrep som kan gi uheldige og utilsiktede assosiasjoner om at disse skolene er frie og de offentlige ufrie. Vi vil hevde at begrepet "privat" er verdiladet og gir feil assosiasjoner. Privatskolene vi her snakker om er under non- profitt bestemmelser og kan lett sammenblandes med de virkelige private skolene som ikke har samme lovhjemmel. Vi ønsker å beholde dagens navn nemlig "friskoleloven" eller lov om frittstående skoler.

7. Lovens virkeområde. (§ 1- 2)

Departementet foreslår en presisering av at loven ikke gjelder fjernundervisning. Vi vil bemerke at det vil være uheldig hvis norske barn knyttet til bistandsrelatert virksomhet ikke kan sikres norsk opplæring i perioden de er ute. Vi som nasjon ønsker å bidra i slik virksomhet og det må sikres mulighet for disse barna slik at rekrutteringen til bistandsrelatert arbeid ikke uteblir. Vi ønsker derfor ikke en slik presisering i ny lov.

Det blir også nevnt her at det går *ikke* eksplisitt frem av friskoleloven at loven *ikke* åpner for kjøp av opplæringstjenester, vi er usikre på hva det her menes. Er det mulig når en er pålagt fra Fylkesmannen å skille ut f. eks praksisopplæring fra skolen og kjøpe dette tilbake som en tjeneste til den videregående skole. Vil forslag til ny presisering i § 1-2 hindre oss i å kjøpe opplæringstjenester fra et annet rettssubjekt? I tilfelle det er slik er vi svært skeptiske til en slik innføring. Det hender når en er en spesialisert yrkesfaglig skole at en har behov for spesiell kompetanse som en må kjøpe fra selvstendige firmaer, dette er til elevens beste. Det kan gi dem viktige kontaktpunkter for yrket i fremtiden. Vi ønsker at uttrykket " Lova gjeld ikke kjøp av opplæringstjenester" fjernes fra loven.

8. Godkjenning med rett til tilskudd.(§2-1)

Det er bra at skoler som drives på religiøst grunnlag eller som anerkjent pedagogisk retning, blir anerkjent i ny lov. Det er en tydeligere markering av de kristne skolene i denne loven. Det er viktig at foreldre og unge får velge skole i samsvar med sin religiøse og filosofiske overbevisning. Det er svært viktig at valgfriheten beholdes. Men det kunne vært gitt et noe bredere godkjenningsgrunnlag.

Rett til godkjenning og støtte bør gis såfremt gitte religiøse og pedagogiske alternative grunnlagskriterier er oppfylt. Vi ser det som positivt at kravet om et reelt religiøst grunnlag innebærer at vi må synliggjøre verdigrunnlaget i stiftelsesdokumenter og de læreplanene vi skal følge på det enkelte trinn.

Vi er en skole med inntak fra hele landet og en uttalelse fra fylkeskommunen bør derfor ikke være avgjørende. Den kan utale seg om det ved skolen som berører fylkeskommunen. Det er også uheldig og vil gi usikre rammebetingelser hvis den til enhver tid sittende statsråd får for stort rom til skjønn.

Det sies at en skal miste godkjenning ved pause år, det bør tenkes gjennom hva som kan være konsekvensene, hva med f. eks en omfattende ombygging eller en stor svikt i elevrekrutteringen et år. For små fag som tilhører 6A skolene kan det være avgjørende for å opprettholde rekrutteringen over tid at en kan ta et pauseår innimellom.

8.2.8 Særlig om skoler for funksjonshemmede.

Skolene som eksisterer i dag bør få vokse og utvikle seg i perioden frem til en særskilt vurdering av disse skolene er gjort våren 2008. Hvis ikke vil en være med å bygge dem ned før vurderingen er gjort. Kunnskapsløftet krever en del viktige endringer. Vi ser ingen grunn til at det ikke også etter en vurdering vil kunne godkjennes slike skoler, de har svært mange gode resultater å vise til og blir også brukt av det offentlige. Gode rammebetingelser er viktig for å få til gode, kvalitative tilbud.

8.2.10 Særlig om de eksisterende frittstående skolene.

Det er bra at skoler som var i drift frem til lovendringen får fortsette å drive sin virksomhet. For skoler som ikke oppfyller nye krav til type skole i de nye godkjenningskrav i ny lov, vil det bli svært vanskelig å utvikle seg med tanke på en fremtid for skolen. Hvis en ikke kan endre programområde eller elevtall vil en være svært låst med tanke på en utvikling. Dette er uheldig og bør endres.

8.4 Departementets vurderinger og forslag til forsøk.

Vi setter stor pris på forslaget om at forsøksbestemmelsen gjeninnføres og at offentlige og private skoler likebehandles. Forsøk kan være et viktig virkemiddel for å få til god skoleutvikling også hos frittstående skoler. Kvaliteten er jo like viktig i disse skolene som i de offentlige.

9. Videregående skoler som gir yrkesrette opplæring som ikke gis ved videregående offentlige skoler.

De såkalte 6 A skolene får 3 år på seg til å bli godkjent enten som fagskoler, folkehøyskoler eller annet. Dette er en krevende omlegging og det er nødvendigvis ikke enkelt å finne en annen lov hvor en får en riktigere tilhørighet. Det bør fortsatt være mulig å bli værende i kap. 6A, altså gi rom for flere valgmuligheter. Det er svært viktig at disse skolene får beholde "sitt særpreg". Det er også avgjørende at skolene i en eventuell overgangsfase får utvikle seg å vokse, hvis ikke kan en ødelegge den kvaliteten som er

bygd opp over lang tid. Det er svært viktig med forutsigbare rammebetingelser og for de skoler som velger å gå over i f. eks fagskoleloven, må det sikres at de får videreført tilskuddene.

Det er svært viktig at 6A skolene får ta inn voksne med og uten rett, dette er et viktig tilbud til en gruppe som på den måten kan få en yrkeskarriere.

10. Krav til skolens drift.(§2-2)

10.2 Paragraf 1-4 videreføres, det er ikke lov å drive annen virksomhet, 2.ledd faller bort som gjelder utvidet virksomhetsområde. Det vil ikke bli mulig å søke om andre aktiviteter som er nært knyttet til skolevirksomheten. Det er viktig at en ikke strammer slik inn at en faktisk hindrer skolen i å lage et godt opplegg for elevene. Det er viktig at det er mulig med en viss romslighet og kreativitet, hvis en ønsker at skolen skal utvikle seg videre. Det skal selvsagt komme elevene til gode. En bør ikke la kontrollhensynet overstige hensynet til eleven og god opplæring. Samtidig forstår vi at en ønsker at lovgivningen skal sperre for kommersiell friskoledrift.

Hvis en hindrer skolens mulighet for inntekt, vil det i neste omgang føre til økte skolepenger for elevene. Det er synd at vi ikke kan få vise elevene en realistisk drift i de driftsgreiner som eleven skal utdanne seg innen. Dette har vært vanlig praksis i f. eks. offentlige naturbruksskoler.

10.4 Minimumskrav til elevtall.

I følge forslaget skal det ikke gis tilskudd til private skoler som har færre enn 20 elever tre år på rad, dette av hensyn til et visst læringsfellesskap og sosialt elevfellesskap, et faglig miljø for lærerne og økonomisk bærekraftig drift. Dette vil ramme mange utenlandsskoler eid av misjonen, men også andre skoler. Vi synes det er viktig at det her er en likebehandling mellom offentlig og frittstående skoler, vi kjenner ikke til denne regelen i offentlig skole.

Hvis ikke det er mulig, vil vi foreslå et unntak for utenlandsskoler og 6A skoler. 6A skoler vil særlig rammes hvis de driver med små yrkesfag, det vil da være fagområder som ikke tilbys i offentlig skole.

11. Krav til innhold og vurdering.

Det må være mulig å få godkjent alternative fag- og timefordelingsplaner som er begrunnet med den religiøse opplæringen hos livssynsskoler og alternativt for en anerkjent pedagogisk retning, hvis det er begrunnet i det pedagogiske eller filosofiske grunnlaget, så lenge kravet om jevn god eller likeverdig opplæring er ivarettatt.

Når det gjelder fastsetting av elevtall på det enkelte trinn og utdanningsprogram, er vi skeptiske til at dette kan bli en hindring for den enkelte elev til å fullføre ønsket utdanningsprogram. Det begrunnes igjen med fylkeskommunens behov for forutsigbarhet med hensyn til dimensjonering av egne tilbud og planlegging av læreplasser. Dette er av mindre betydning så lenge skolen har elever fra hele landet. Vi ønsker en fleksibilitet slik at en elev kan bytte til et annet utdanningsprogram på samme skole. Hvis det ikke er en

fleksibilitet innenfor et totaltall ved skolen, vil det føre til stor søkning til direktoratet om et utvidet antall innenfor ulike program. Dette vil gi merarbeid for direktoratet og for den enkelte skole. Det vil her være viktig med rask behandling for at den enkelte elev ikke skal rammes for sterkt.

12. Inntak av voksne. (§ 3-1)

Under punkt 12.2 begrunnes hvorfor voksne uten rett ikke skal gis en mulighet til utdanning ved frittstående skoler. En av begrunnelsene er teknisk i forhold til en mer ressurskrevende tilsynsoppgave, dette reagerer vi på som har 58 plasser til voksne elever uten rett. De får en ny mulighet til å være aktive samfunnsborgere og dermed få et helt annet ståsted. De er etterspurt av næringen og bidrar på den måte med samfunnsbygging. Mange er kvinner og alenemødre som har en utfordrende hverdag. Dette er mennesker som er motiverte og gjerne vil bidra med sin kompetanse i etterkant av utdanningen. I tillegg vil et bortfall av denne muligheten sette gartnerutdanningen i en svært vanskelig situasjon, siden 60-70 % av elevene som velger denne retningen er voksne uten rett. Det er flere andre nisjefaglige skoler som vil komme i den samme situasjon. Vi vil miste et viktig elevgrunnlag og utdanningen vil komme i en truet situasjon.

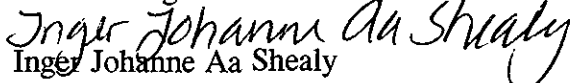
Det må være et viktig argument at voksenretten skal opp til en gjennomgang/vurdering. En bør ikke sette i gang et slikt tiltak med å fjerne denne muligheten for voksne uten rett, før denne gjennomgangen er fullført.

Vi foreslår reguleringen i § 11-1 i forskrift til friskolelov med hjemmel i friskoleloven §3-1 femte ledd, blir videreført på dagens nivå, det utgjør totalt for alle skolene 1060 plasser. Det er viktig å være klar over at ungdom med rett og voksne med rett alltid kommer inn før voksne uten rett. For vår skole er de voksne uten rett med å bidra til et godt læringsmiljø og de er en stabiliserende faktor i dette utdanningsløpet som finnes på svært få fylkeskommunale skoler i dag.

Det er også viktig å bemerke at den foreslåtte overgangsordningen på 1 år i tilfelle vil være svært ødeleggende, dette er et 3 årig løp og det bør derfor minst være 3 år på en slik ordning fra innføring av loven.

Vi ønsker også å be om at de frittstående videregående skolene må få gjøre realkompetansevurderingen sjøl, slik det nå er kan det være et hinder til at elever blir tatt inn. Det er en komplisert ordning og elevene blir stående tilbake som taperne. Det er ofte tidsaspektet som slår ut i negativ retning.

Med vennlig hilsen

Inger Johanne Aa Shealy
rektor